

Hillary Clintons vägval

Svenska Dagbladet den 26 maj 2016

Donald Trump blir sannolikt Republikanernas kandidat i höstens amerikanska presidentval. Han är populist och har många motsvarigheter i Europa: SD:s Jimmie Åkesson, Front Nationals Marine Le Pen och FPÖ:s Norbert Hofer för att nämna några. De rider alla på en våg av rädsla och missnöje som närs av främlingsfientlighet, en upplevelse av ökade orättvisor och en känsla av att "det var bättre förr".

Gemensamt för de populistiska kandidaterna och partierna är också vilka som stödjer dem. Även om det, naturligtvis, inte bara är bland män med relativt låg utbildning som deras väljare finns, så utgör de den största gruppen. Motståndarna är också ungefär desamma oavsett var i världen man befinner sig; generellt har de högre utbildning, och är mer etablerade i samhället.

Det finns också ett tydligt mönster i hur etablerade partier och tyckare reagerar på framgången för politiska fenomen som Trump och SD. För dessa medlemmar ur etablissemangen är det uppenbart att populisterna är dumma, orealistiska, skadliga och förljugna. I själva verket anser de att det är så uppenbart, att väljarna bara behöver bli informerade om det för att inse sitt misstag och välja ett mer traditionellt alternativt.

Men det är här det slår snett. För även om etablissemangen har rätt i sin bedömning av populisterna i fråga så använder de fel strategi för att motarbeta denna. Så länge svenska politiker vägrade ta SD på allvar och i stället raljerade, fortsatte stödet för partiet att öka. I USA händer samma sak. Inte ens när framträdande republikanska politiker som tidigare presidenten George W Bush och det förra valets presidentkandidat Mitt Romney backades upp med mångmiljonbelopp för att "förklara" för väljarna att Donald Trump är farlig fick det någon effekt. Lika lite som barn vill bli uppfostrade vill populisternas väljare det.

För Trump innebär det här att han förmodligen gör rätt i att fortsätta vara en etablissemangets antagonist. För så länge som han producerar det ena dumma, orealistiska förslaget efter det andra är det svårt för etablerade politiker att inte falla i fällan att raljera eller alternativt försöka förklara för väljarna att Trump är just dum och farlig. Och så länge de faller i den fällan fortsätter förmodligen Trumps framgångar.

Så står också Hillary Clinton, som förmodligen blir Demokraternas presidentkandidat, inför ett avgörande vägval som nu diskuteras flitigt i amerikanska medier. Ska hon välja the high road (ungefär den smala vägen) och fortsätta att inte ge tillbaka med samma mynt på Trumps smutskastningskampanjer och personangrepp? Eller ska hon sänka nivån och svara med samma mynt? Både bland demokraternas strateger och Clintons anhängare råder oenighet om vilken strategi som har störst chans till framgång.

Vad Clinton än väljer så bör hon låta bli att försöka uppfostra Trumps väljare. I ett presidentval där Trump står mot Clinton är den sannolikt extra farlig. De politikerskeptiska Trumpsympatisörerna

ogillar att bli uppfostrade av en medlem av det politiska etablissemanget – och än värre lär det bli om denna också råkar vara kvinna.

Johanna Möllerström, Assistant Professor

George Mason University och Institutet för Näringslivsforskning